

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
*Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті*

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії та міжнародних
відносин

_____ О.М. Маклюк
(підпис) (ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історичне кіно: візуальна культура та інструмент історичної пам'яті

(назва навчальної дисципліни)

підготовки _____ бакалавра
(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма _____ Історія
(назва)

спеціальності _____ 032 Історія та археологія
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань _____ 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

**ВИКЛАДАЧ: Мільчев В.І., доктор історичних наук, професор, професор кафедри
джерелознавчих студій та суспільних комунікацій**

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри джерелознавчих студій
та суспільних комунікацій

Протокол № 01 від "28" серпня 2025 р.
В.о. завідувача кафедри джерелознавчих
студій та суспільних комунікацій

Погоджено
Гарант освітньо-професійної

_____ С.М. Білівненко
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ І.М. Кривко
(підпис) (ініціали, прізвище)

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
*Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті*

Викладач: доктор історичних наук, професор Мільчев Володимир Іванович
Кафедра: джерелознавчих студій та суспільних комунікацій, 5 корп., ауд. 309
E-mail: vladmilchev@ukr.net
Телефон: (061) 228 76 38
Інші засоби зв'язку:
ZOOM: Ідентифікатор: 357 728 9166, Пароль: 12345.
Facebook Messenger: <https://www.facebook.com/vladimir.milchev.10>
Viber +380664535623   **Telegram** @VladMilchev

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історичне кіно: візуальна культура та інструмент історичної пам'яті» є ознайомлення майбутніх спеціалістів з основними етапами становлення та розвитку продукування світовим кіноматографом продукції з історичною проблематикою, опанування прийомів прочитання та деконструкції кіномови як особливої мови мистецтва, формування навичок самостійного аналізу актуальних проблем сучасного історичного кіно. Під час вивчення курсу особлива увагу приділяється висвітленню спільного та відмінного візуального тексту історичного кіно, як: 1) жанру кіномистецтва; 2) знаряддя пропаганди та ідеологічної обробки. Аналізується взаємодія різних видів мистецтв у ХХ ст. та вплив політичних, соціальних, економічних, релігійних та ін. факторів на еволюцію історичного кіно.

Основою (пререквізитами) для вивчення дисципліни «Історичне кіно: візуальна культура та інструмент історичної пам'яті» є ОК 10 Історія Стародавньої Греції і Риму, ОК 17 Давня та нова історія України, ППС 5 Історія Середніх віків, ППС 6 Історія раннього нового часу, ППС 7 Нова історія Західної Європи та Північної Америки, ППОП 2 Історія країн Центральної та Південно-Східної Європи.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	7-й	7-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	28 год.	6 год.
Семінарські заняття	14 год.	4 год.
Самостійна робота	48 год.	10 год.
Консультації	По понеділках, з 14.30 до 15.50, дистанційно. Zoom ID: 3577289166 Passcode: 12345	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15281
---	---

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ІК Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії та археології.	Робота під час лекційних занять; робота у групах на семінарському занятті.	Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint.
ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному контексті.	Робота під час лекційних занять; робота у групах на семінарському занятті.	Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint.
ЗК 8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	Робота під час лекційних занять; робота у групах на семінарському занятті.	Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint.
СК 6. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.	Робота під час лекційних занять; робота у групах на семінарському занятті.	Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint.
ПР 01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.	Робота під час лекційних занять; робота у групах на семінарському занятті.	Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

<p>ПР 07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та / або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>	<p>Робота під час лекційних занять; робота у групах на семінарському занятті.</p>	<p>Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint.</p>
<p>ПР 10. Здатність застосовувати у професійній діяльності навички теоретичних та науковопрактичних досліджень.</p>	<p>Робота під час лекційних занять; робота у групах на семінарському занятті.</p>	<p>Вирішення аналітичних завдань, написання есе, створення презентацій у PowerPoint.</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Кіно та кіномистецтво як соціокультурний феномен та важлива складова життя сучасного суспільства. Створення кінематографічної галузі в Європі та США. Історичне кіно як вияв візуальної культури. Становлення видів і жанрів. Класифікація історичного кіно: проблемно-хронологічний та тематичний підходи. Проблема достовірності історичних реконструкцій методами кінематографії. Візуальний текст в колі інших видів нарації. Основи критичного аналізу візуальних і вербальних текстів історичного кіно: метод деконструкції. Преісторія в кіно: джерела творення реконструкцій епохи. Антична проблематика в ігровому та документальному кіно. Проблематика середньовічної історії в історичному кіно.

Змістовий модуль 2. Становлення та розвитку українського кіномистецтва в 1920-х 1-ої пол. 1940-х років: історичні фільми. «Етнічне забарвлення» тематики ранніх українських історичних фільмів: козаччина та національно-визвольна-боротьба. Історичне кіно на службі тоталітаризму: випадки нацистської Німеччини та СРСР. Українське історичне кіно другої половини ХХ ст. як рупор комуністичного режиму. Зображення концептів «класової боротьби» та «дружби народів» у фільмах вітчизняних режисерів. Розвиток історичного кіно в умовах технологічного прориву початку ХХІ століття. Роль художнього та телевізійного історичного кіно як фактору встановлення тоталітарних режимів та маніпуляцій електоральними симпатіями мас: казус РФ.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття/ роботи	Назва теми	Контрольний захід	Кількість годин		Згідно з розкладом
			о/д.ф.	з.ф.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1					
Лекція 1	Історичне кіно як вияв візуальної культури. Част. 1	Робота з групою: визначення проблемних напрямків кіномистецтва; закріплення	2	2	Тиждень 1

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

		знань, отриманих на лекції.			
Семінар 1	Створення кіноіндустрії.	Доповіді з проблематики становлення кіновиробництва в Європі та Північній Америці (перша чверть ХХ століття).			Тиждень 1
Лекція 2	Історичне кіно як вияв візуальної культури. Част. 2	Робота в групах: визначення термінологічного інструментарію кіномистецтва.	2	2	Тиждень 2
Семінар 2	Види історичного кіно.	Презентації студентами зразків документального та художнього історичного кінематографу.	2		Тиждень 2
Лекція 3	Первісна доба історії людства у кіно: проблема достовірної реконструкції. Част. 1	Контрольний зріз володіння студентами методології критичного аналізу візуальних і вербальних текстів історичного кіно із проблематики пре-історії.	2		Тиждень 3
Семінар 3	Критичний розбір фільму «Крижана людина» (2017)	Робота в групах: критичний розбір ситуацій життя людей доби енеоліту, реконструйованих у фільмі.			Тиждень 3
Лекція 4	Первісна доба історії людства у кіно: проблема достовірної реконструкції. Част. 2	Контрольний зріз володіння студентами методології критичного аналізу візуальних і вербальних текстів історичного кіно із проблематики пре-історії.	2		Тиждень 4
Семінар 4	Критичний розбір фільму «Рапа-Нуї: втрачений рай» (1994)	Робота в групах: критичний розбір ситуацій занепаду, внаслідок екологічної катастрофи та соціальних потрясінь; критичний розбір ситуацій, реконструйованих у фільмі	2		Тиждень 4
Лекція 5	Антична проблематика в історичному кіно: жанр «пеплум». Фільми ХХ ст.	Робота з групою: визначення проблемних напрямків створення фільмів про історію Стародавнього Світу; закріплення знань, отриманих на лекції.	2		Тиждень 5
Семінар 5	Деконструкція візуального тексту фільму «Спартак» (1960)	Робота в групах: критичний розбір ситуацій повстання рабів під проводом Спартака, реконструйованих у фільмі			Тиждень 5
Лекція 6	Античність в історичному кіно:	Робота з групою: визначення проблемних напрямків	2		Тиждень 6

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

	жанр «пеплум». Фільми ХХІ ст.	створення фільмів про історію Стародавнього Світу; закріплення знань.			
Семінар 6	Фільм «Гладіатор» (2000): історизм та художність тексту	Робота в групах: критичний розбір ситуацій, реконструйованих у фільмі – конфлікт влади та особистості.	2		Тиждень 6
Лекція 7	Проблемні аспекти відображення доби Середньовіччя в історичному кіно. 2-а пол. ХХ ст.	Робота з групою: визначення проблемних напрямків відтворення доби Середньовіччя у кіномистецтві; закріплення знань, отриманих на лекції	2		Тиждень 7
Семінар 7	Розбір прийомів візуалізації пандемії чуми у фільмі «Сьома печатка» (1957)	Робота в групах: критичний розбір ситуацій, реконструйованих у фільмі - поширення хвороби та панічний страх перед нею, психологічні колективні реакції населення	2		Тиждень 7
Лекція 8	Проблемні аспекти відображення доби Середньовіччя в історичному кіно. 1-а чверть ХХІ ст.	Робота з групою: визначення проблемних напрямків відтворення доби Середньовіччя у кіномистецтві; закріплення знань, отриманих на лекції	2		Тиждень 8
Семінар 8	Критичний аналіз стрічки «Остання дуель» (2021)	Робота в групах: критичний розбір правдивості показу реальних історичних ситуацій, реконструйованих у фільмі, достовірність етосу.			Тиждень 8
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2					
Лекція 9	Українське історичне кіно кінця 1920-х 1-ої пол. 1940-х років	Робота з групою: визначення проблемних напрямків становлення та розвитку українського кіномистецтва у міжвоєнний період, закріплення знань, отриманих на лекції.	2		Тиждень 9
Семінар 9	Розбір фільму Івана Кавалерідзе «Коліївщина» (1933)	Робота в групах: критичний розбір ситуацій козацького повстання 1768 р. на Правобережній Україні, реконструйованих у фільмі.	2		Тиждень 9

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

Лекція 10	Українське історичне кіно 2-ої пол. 1950-х – 1991 рр.	Робота з групою: визначення проблемних напрямків становлення та розвитку українського кіномистецтва у повоєнний період, закріплення знань, отриманих на лекції.	2		Тиждень 10
Семінар 10	Критичний аналіз стрічки Віктора Іванова «Олекса Довбуш» (1959)	Робота в групах: критичний розбір ситуацій, реконструйованих у фільмі – мотивація учасників опришківського руху в Карпатах, фігури контрагентів			Тиждень 10
Лекція 11	Сучасне українське історичне кіно (1991 – 2024 рр.)	Робота з групою: визначення проблемних напрямків кіномистецтва; закріплення знань, отриманих на лекції	2		Тиждень 11
Семінар 11	Боротьба за незалежність та протистояння імперіалізму як провідна тема творчості вітчизняних режисерів	Робота в групах: аналіз фактору зображення визвольних змагань, як рушійної сили становлення та розвитку українського кіномистецтва доби незалежності, закріплення знань, отриманих на семінарі.	2	2	Тиждень 11
Лекція 12	Історичне кіно на службі тоталітаризму. СРСР. Част. 1	Робота з групою: визначення важливості історичного кіно у становленні авторитарної влади Й.Сталіна та формування образу «вождя народів»; закріплення знань, отриманих на лекції.	2		Тиждень 12
Семінар 12	Образи царства та імперії в радянському історичному кіно: «Пьотр І» (1937), «Суворов» (1940) та «Іван Грозний» (1944)	Робота в групах: критичний розбір постатей політичних діячів та воєначальників Московії/Росії, реконструйованих у фільмах сталінської доби.			Тиждень 12
Лекція 13	Історичне кіно на службі тоталітаризму. СРСР. Част. 2	Робота з групою: визначення ролі радянського кіномистецтва в ідеологічній обробці населення УРСР та процесі формування «нової людини»; закріплення знань, отриманих на лекції.	2		Тиждень 13

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

Семінар 13	Більшовицька версія історії Української революції у фільмах «Щорс» (1939) та «Олександр Пархоменко» (1942)	Робота в групах: критичний розбір постатей більшовицьких воєначальників, українців за походженням, реконструйованих у фільмах.			Тиждень 13
Лекція 14	Історичне кіно на службі тоталітаризму. 3-й Рейх. Част. 1	Робота з групою: визначення проблемних напрямків розвитку німецького кіномистецтва часів перебування при владі нацистів; закріплення знань, отриманих на лекції	2		Тиждень 14
Семінар 14	Фільм «Єврей Зюсс» (1940) – взірець анти-семітської пропаганди	Робота в групах: критичний розбір ситуацій, реконструйованих у фільмі; роль фільму у нагнітанні антисемітської істерії та формуванні сприйняття Голокосту німцями.			Тиждень 14
Лекція 15	Історичне кіно на службі тоталітаризму. 3-й Рейх. Част. 2	Робота з групою: визначення проблемних напрямків розвитку німецького кіномистецтва часів перебування при владі нацистів; закріплення знань, отриманих на лекції	2		Тиждень 15
Семінар 15	Фрідріх Великий як «предтеча фюрера»: картини «Фрідріх» (1937) та «Великий король» (1942; част. 1-2).	Робота в групах: визначення ролі історичного кіно про пруського короля XVIII ст. у становленні авторитарної влади А.Гітлера та формування образу «фюрера нації»; закріплення знань, отриманих на семінарі.	2		Тиждень 15
Лекція 16	Тенденції розвитку історичного кіно в умовах технологічного прориву початку XXI століття.	Робота з групою: визначення проблемних напрямків розвитку сучасного кіномистецтва з історичної проблематики; закріплення знань, отриманих на лекції.	2	2	Тиждень 16
Семінар 16	Історичне кіно як знаряддя ідеологічної обробки мас:	Робота в групах: визначення ролі художнього та телевізійного історичного кіно як фактору встановлення	2	2	Тиждень 16

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

	казус путінської Росії	тоталітарного режиму в РФ та маніпуляцій електоральними симпатіями мас; закріплення знань, отриманих на семінарі.			
--	------------------------	---	--	--	--

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Поточний контроль				
Семінарське заняття №1	колоквіум, порівняльний аналіз, ситуаційна задача.	Перевірка засвоєного матеріалу в процесі практичних вправ	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	7
Семінарське заняття №2	колоквіум, порівняльний аналіз, ситуаційна задача.	Перевірка та уточнення знання термінології	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	7
Семінарське заняття №3	колоквіум, порівняльний аналіз, ситуаційна задача.	Перевірка засвоєного матеріалу в процесі практичних вправ	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	7
Семінарське заняття №4	колоквіум, порівняльний аналіз, ситуаційна задача.	Перевірка та уточнення знання термінології	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	7
Семінарське заняття №5	колоквіум, порівняльний аналіз, ситуаційна задача.	Перевірка засвоєного матеріалу в процесі практичних вправ	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	7
Семінарське заняття №6	колоквіум, порівняльний аналіз, ситуаційна задача.	Перевірка та уточнення знання термінології	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	7
Семінарське заняття №7	колоквіум, порівняльний аналіз, ситуаційна задача.	Перевірка засвоєного матеріалу в процесі практичних вправ	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	8
Самостійна робота	Підготовка доповіді за заданою темою для виступу на студентській конференції	Заслуховування доповіді, запитання, дискусія	<i>Розміщено в СЕЗН ЗНУ</i>	10
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: виконання тесту на платформі Moodle	Терміни	10 тестових завдань на вибір однієї правильної відповіді. Кожне завдання	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

			оцінюється в 1 бал	
	Теоретичне завдання: усна відповідь	Аналітика	2 питання, кожне з яких оцінюється у 10 балів	20
	Практичне завдання	Виконання практичних вправ	5 завдань, кожне з яких оцінюється у 2 бали	10
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 - 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 - 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 - 84 (добре)		
D	70 - 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 - 69 (достатньо)		
FX	35 - 59 (незадовільно - з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 - 34 (незадовільно - з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Брюховецька Л. І. Таємна історія фільмів. Пам'ять документів. Київ : Редакція журналу «Кіно-Театр» ; Освіта України, 2021. — 256 с.
2. Самусенко Ю. Як це дивитися: українське кіно незалежності. Київ : Stretovych, 2025. — 312 с.
3. McIver G. *Art and the Historical Film: Between Realism and the Sublime*. London; New York: Bloomsbury Academic, 2023. — 265 p. URL: <https://www.bloomsbury.com/uk/art-and-the-historical-film-9781501384745/>
4. Edwards S., Sayer F., Dolski M. (eds.) *Histories on Screen: The Past and Present in Anglo-American Cinema and Television*. London; New York: Bloomsbury Academic, 2018. — 352 p. URL: <https://www.bloomsbury.com/uk/histories-on-screen-9781474217064/>
5. *Histories on Screen: The Past and Present in Anglo-American Cinema and Television*. URL: <https://www.bloomsbury.com/us/histories-on-screen-9781474217064/>
6. *Film, History and Memory* / ed. J. M. Carlsten, F. McGarry. London: Palgrave Macmillan, 2015. — 209 p. URL: <https://link.springer.com/book/10.1057/9781137468956>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

Додаткова:

1. Єпик Д. В. Реалізація принципу історичної достовірності в українському кінематографі ХХІ ст. // Культурологічний альманах. 2024. № 2. С. 351–358.
2. Єпик Д. В. Принцип історизму в кінематографі: світовий та український контекст // Культурологічний альманах. 2023. № 3. С. 256–263.
3. Гонтарська О. М. Між Великою Вітчизняною війною та Другою світовою: образ війни в українських ігрових фільмах після 1991 року // Institute of National Remembrance Review. 2021. № 3. С. 273–285.
4. Pototska O., Korobko M. Ukrainian cinema between the past and the future: traditions, preservation, popularization // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2025. Вип. 50. С. 112–129.
5. Безручко О. В., Степаненко Н. М. Кіно як основа формування модерної національної ідентичності // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2024. Вип. 7, № 1. С. 20–30.
6. Демиденко М. В. Історична візуальна репрезентація історичного простору в українському ігровому кіно (2000–2020 рр.) // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2024. Вип. 48. С. 88–102.
7. Дзигора К. Реалізація історичної пам'яті в соціальних мережах: тенденції та просування пам'яті // Схід. 2022. Т. 3, № 1. С. 15–24.
8. Зарічна Я. І. Особливості функціонування кінофестивалів в Україні в умовах війни // Культурологічний альманах. 2024. № 4. С. 40–50.
9. Кузьмінець Н., Стадник О., Букіна Т. Історична пам'ять українського народу і сучасні події (концептуальний аналіз) // Часопис Педагогічного університету. 2023. Вип. 5, № 2. С. 134–145.
10. Rosenstone R. A. History in images / History in words: Reflections on the possibility of really putting history onto film // *The American Historical Review*. 1986. Vol. 91, No. 5. С. 1173–1185. URL: <https://doi.org/10.7765/9781526137531.00009>

Інформаційні ресурси

1. Moviegram. Розуміти кіно URL: <https://moviegram.com.ua/> (дата звернення: 25.08.2025).
2. Зубавіна І.Б. Екранна культура. Засоби моделювання художньої реальності К., 2006. URL: <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=1793> (дата звернення: 26.08.2025).
3. Зубавіна, І.Б. Час і простір у кінематографі К.: Щек, 2008 URL: <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=2137> (дата звернення: 27.08.2025).
4. Народження кінематографа: альманах братів Люм'єрів URL: <https://ms.detector.media/maister-klas/post/13859/2015-08-03-narodzhennya-kinematografa-almanakh-brativ-lyumeriv/> (дата звернення: 24.08.2025).
5. Art and the Historical Film: Between Realism and the Sublime: URL: https://books.google.com/books/about/Art_and_the_Historical_Film.html?id=zmJzEAAAQBAJ (дата звернення: 24.08.2025).

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті

індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання теоретичної частини занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. Практична частина заняття відпрацьовується письмово шляхом виконання завдання практичного заняття.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Перевірка на академічну доброчесність буде здійснюватися програмним забезпеченням, наданим ЗНУ. У разі виявлення академічного плагіату студент зобов'язаний написати доповідну записку на ім'я завідувача кафедри з поясненням причин вчинення такого проступку; робота студента повертається на повторне виконання; студент направляється на курс з академічної доброчесності.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело за ДСТУ 8302:2015.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час практичних занять дозволяється виключно з навчальною метою (для виконання завдань практичного заняття, уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу vladmilchev@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти ЗНУ. Правила зарахування результатів навчання які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам) визначені у Положенні ЗНУ Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти (<https://surl.li/gachqj>).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
*Історичне кіно: візуальна культура
та інструмент історичної пам'яті*

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy> .

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається [Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://lnk.ua/9MVwgEpVz](https://lnk.ua/9MVwgEpVz) .

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ> .

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.
Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.